

ELŐTERJESZTÉS

Inárcs Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének

2025. augusztus 27-én 16⁰⁰ órai kezdettel tartandó nyilvános ülésére

Tárgy: Beszámoló az adóbevételek féléves teljesítéséről

Előterjesztő: Szuróczki Csaba polgármester

Előterjesztés készítője: Vörös Boglárka adóügyintéző

Előterjesztés tartalma: Határozati javaslat

Szavazás módja: Egyszerű többség

Megtárgyalja: Pénzügyi és Gazdasági Bizottság,
Településfejlesztési Bizottság

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

Inárcsi Polgármesteri Hivatal

2365 Inárcs, Rákóczi út 4. Telefon: (29) 370-021

www.inarcs.hu, e-mail: jegyzo@inarcs.hu

Féléves helyi adó beszámoló

Időszak: 2025. január 1. – június 30.

1. Bevezető

A beszámoló célja a 2025. január 1. – június 30. közötti időszak helyi adóbevételeinek és teljesítési adatainak bemutatása, kiegészítve az adóerőképeség alakulásával.

A helyi adókról általában:

A helyi adók alapvető szerepet töltenek be az önkormányzat költségvetésében, biztosítva a helyi közfeladatok finanszírozását.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé sorolja a helyi adóval kapcsolatos feladatokat.

Az önkormányzat Képviselő-testületének egyik alapjoga, hogy önkormányzati rendelet útján a helyi adóztatást szabályozza.

A települési önkormányzatok alapvető feladata - a közhatalom helyi közügyekben való gyakorlása mellett - a helyi közszolgáltatások biztosítása. E feladatnak a helyi sajátosságokhoz és igényekhez igazítható ellátása elengedhetlenné teszi az önkormányzatok önálló gazdálkodási feltételeinek megteremtését.

A gazdasági önállósulás egyik eszköze a helyi adók rendszere.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 1. (1) bek. alapján e törvény felhatalmazása és rendelkezései szerint a települési önkormányzat képviselő-testülete rendelettel az illetékességi területén helyi adókat vezethet be.

A Htv. alapján a helyi adózás struktúrája három fő rendszerelemre épül, nevezetesen: vagyoni típusú adók, a kommunális adók és a helyi iparüzési adó (HIPA).

Az önkormányzat képviselő testülete a helyi adók fajtáit és mértékét nem eredeti jogalkotói hatáskörében, hanem felhatalmazás alapján megalkotott önkormányzati rendeletben állapíthatja meg, így a helyi adóztatás kereteit és feltételeit biztosítja az önkormányzati rendelet. A helyi jogalkotás során nem léphet túl a törvényi kereteken az önkormányzat, csak a Htv.-ben meghatározott esetekben és mértékig jogosult önálló szabályokat alkotni. Az uniós szabályozással összhangban a Htv. a 2003. évtől jelentősen korlátozza az önkormányzatok kedvezmény-, mentesség-nyújtási lehetőségét. Különösen érinti ez a vállalkozások részére biztosítható, illetve korlátozottan nyújtható kedvezményi, mentességi szabályokat.

A helyi adóztatás során az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvényben (a továbbiakban: Árt.) foglalt szabályok szerint jár el az adóhatóság. Az eljárás során az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény, valamint végrehajtási eljárás során az adóhatóság által fogantatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény szabályait alkalmazzuk.

2. A helyi adók vonatkozásában adóhatósági feladatok ellátása:

- **magánszemélyek kommunális adójának** adóztatási feladatainak ellátása bevételek alapján, befizetések nyilvántartása, tartozások figyelemmel kísérése és azok behajtása, adóztatható adótárgyak felderítése, adóellenőrzések lefolytatása,
- **helyi iparüzési adóval** kapcsolatos adóztatási feladatok ellátása önbevételek alapján, befizetések nyilvántartása, tartozások figyelemmel kísérése és azok behajtása, adóztatható vállalkozások felderítése, adóellenőrzések lefolytatása,
- **talajterhelési díjjal** kapcsolatos feladatok ellátása önbevételek alapján, befizetések nyilvántartása, tartozások figyelemmel kísérése és azok behajtása,

- adók módjára behajtásra átadott idegen tartozások (pl. elővezetési díj) nyilvántartása és azok behajtása,
- behajtásra átadott szabálysértések nyilvántartása és azok behajtása,
- helyszíni és egyéb behajtási cselekmények elvégzése,
- adóigazolások kiállítása,
- adatszolgáltatások végzése számviteli csoport, vezetőség, társhatóságok (Cégbíróság, NAV), MÁK felé,
- hatósági átutalási megbízások (inkasszó), inkasszó értesítések elkészítése, postázása,
- méltányossági, részletfizetési, fizetés halasztási kérelmek elbírálása, határozatok készítése, azok postázása,
- tartozás nélküli befizetések visszautalása,
- felszámolás és végelszámolás alatt álló vállalkozások tartozásai esetében hitelezői igények bejelentése, kapcsolattartás felszámolóval, végelszámolóval,
- évi két alkalommal a jogszabályi előírásnak megfelelően fizetési értesítők elkészítése, postázása,
- negyedéves, féléves és év végi zárási feladatok végrehajtása,
- pénzforgalmi könyvelési (ASP adó-szakrendszerben befizetések, átvezetések, túlfizetések visszautalásának könyvelése), utalási feladatok,
- hátraléki listák készítése, azok kezelése,
- éves ellenőrzési terv alapján adóhatósági ellenőrzés az iparüzési adó és a kommunális adó vonatkozásában,
- desztilláló berendezés tulajdonjogának bejelentéséről adatszolgáltatás küldése a NAV felé.

Adónemek tekintetében feladatunk:

- helyi iparüzési adó (HIPA),
- magánszemélyek kommunális adója,
- idegenforgalmi adó (IFA),
- a 2021. január 1. előtti időszakra vonatkozó gépjárműadó,
- a talajterhelési díj,
- adók módjára behajtandó köztartozás beszedésével kapcsolatos tevékenység.

Az Art. előírása alapján az ügyintézési határidő általánosságban 30 nap, az adó- és értékbizonyítványok kiállításának határideje 8 nap, adóigazolás kiadási határidő 6 nap.

A pénzforgalom feldolgozása folyamatosan történik.

Adómértékek 2025	Törvényi adómaximum	Inárcs adómérték
Helyi iparüzési adó	adóalap 2%	adóalap 2%
Magánszemélyek kommunális adója	45 596,60 Ft/ adótárgy	12 000 Ft/ adótárgy
Idegenforgalmi adó	804,50 Ft/fő/vendégéjszaka	500 Ft/fő/vendégéjszaka

3. Adóbevételek/Hátralékok összesítése (2025.06.30-ig)

Részletezés adónemenként:

Adónem	Előirányzat (Ft)	Tény (Ft)	Teljesítési arány (%)
Magánszemélyek Kommunális adója	18 000 000 Ft	14 132 548 Ft	50
Helyi iparüzési adó	249 000 000 Ft	219 246 754 Ft	60
Idegenforgalmi adó	27 000 000 Ft	11 755 382 Ft	75
Talajterhelési díj	2 500 000 Ft	3 790 050 Ft	60

A bevételek időarányosan teljesültek, jelentősebb elmaradás nem tapasztalható.

A vizsgált időszakban a hátralékok összege 26 882 771 Ft.

Adónem / tétel	Hátralék összege (Ft)	Arány az összes hátralékból (%)
Magánszemélyek kommunális adója	1 766 644	6,57 %

Adónem / tétel	Hátralék összege (Ft)	Arány az összes hátralékból (%)
Helyi iparűzési adó	20 544 737	76,42 %
Talajterhelési díj	536 627	2,00 %
Pótlék	3 554 763	13,22 %
Bírság	480 000	1,79 %
Összesen	26 882 771	100 %

A vizsgált időszakban a hátralékok összege 26 882 771 Ft.

A hátralékok legnagyobb része a HIPA-ból származik, ami kiemelt behajtási figyelmet igényel. A második félévben az inkasszók hatékonyságának növelésére kiemelt figyelmet fordítunk.

Az augusztus végén kiküldött értesítők fizetési határideje után (2025. szeptember 15.) megkezdődik a behajtási feladatok végrehajtása, amely a gyakorlatban legfőképp munkabérletiltás és hatósági átutalási megbízás (inkasszó), NAV-nak történő átadás végrehajtásra, adóvisszatartásra, illetve önálló bírósági végrehajtó részére történő átadás.

Helyi iparűzési adó (HIPA) :

A 2024. évi HIPA bevallás benyújtása és az adó befizetése, előleg kiegészítése 2025. május 31-ig volt esedékes. 2021. évtől a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál lehet benyújtani az esedékes, vagy a megelőző években esedékessé vált helyi iparűzési adó bevallásokat, javításokat és önellenőrzéseket. Maga az iparűzési adóbevallás feldolgozása, esetleges javítása az önkormányzati adóhatóságnál történik és az adófizetést is változatlanul az önkormányzat számlájára kell megtenni.

Az iparűzési adó megfizetés sajátossága, hogy az adózók az éves bevallás során (következő adóév május 31-ig) számolnak el az előző évben befizetett előleggel (március

15; szeptember 15;) szemben. Ezáltal az egyes adóévekben igencsak eltérő lehet az adók, adóelőlegek nagysága.

A helyi iparűzési adóban az adóelőleget és adófizetést önadózással kellett teljesíteni. Ez azt jelenti, hogy ebben a bevallásban kell az adózónak kiszámítania és bevallania az előlegfizetési időszak két időpontjára az adóelőleg összegét, valamint a végleges adót, egyúttal az önkormányzatunk adószámlájára kell megfizetni az adó különbözetet.

4. Adóellenőrzési és behajtási tevékenység

Adóellenőrzések száma:

- Magánszemélyek kommunális adója: 319 db
- Helyi iparűzési adó: 11 db
- Talajterhelési Díj: 27 db

Behajtási eljárások:

Felszólítás: 323 eset

Hatósági Átutalási megbízás/Inkasszó: 8 eset

Adóvisszartás: Visszatartási jog gyakorlása 1. Art. 76. §

Saját nyilvántartott adótartozásra, adók módjára behajtandó köztartozásra, az adózó nyilatkozatában vagy más adóhatóság megkeresésében közölt – más adóhatóságot megillető – tartozásra, a tartozás összegéig lehet visszatartani, és ezzel annak erejéig a tartozás megfizetettnek minősül. A NAV Önkormányzati megkeresésére visszatartja a tartozást a nála nyilvántartott túlfizetésből. Hatékony lehet például Szja. és ÁFA visszaigénylési időszakban.

5. Adóerőkéesség alakulása:

2025: Adóerőkéesség összege: **295 273 312 Ft**, Adóalap összege: 14 488 544 500 Ft

Egy főre jutó adóerőkéesség: 2025.01.01: 5027 lakosságszám: **58 737,48 Ft**

2024: Adóerő kéesség összege: 202 839 623 Ft, Adóalap összege: 21 090 950 886 Ft

6. Szolidaritási hozzájárulás, HIPA, Közhatalmi bevétel teljesítés:

Szolidaritási hozzájárulás:

Az önkormányzatok esetében a szolidaritási hozzájárulás egy, a központi költségvetésbe történő befizetési kötelezettség, amely a magasabb adóerő-képességgel rendelkező településeket érinti. A hozzájárulás mértékét elsősorban az önkormányzat helyi iparüzési adóbevételének nagysága alapján határozzák meg. Célja, hogy a nagyobb bevételi forrással rendelkező önkormányzatok anyagilag hozzájáruljanak a kisebb adóerő-képességű települések működésének támogatásához. A befizetett összegek a központi költségvetésen keresztül kiegyenlítő támogatások formájában kerülnek újraosztásra. Ez a mechanizmus a települések közötti pénzügyi egyenlőtlenségek mérséklését szolgálja.

HIPA, mint közhatalmi bevétel:

HIPA-bevétel az önkormányzatoknál közhatalmi bevételnek minősül, mivel jogszabályon alapuló, adó jellegű, kötelezően fizetendő tétel, amelyet az önkormányzat saját hatáskörében szed be. A „közhatalmi bevétel teljesítése” kifejezés pedig a költségvetési beszámolóknak arra utal, hogy az adott évben ténylegesen mennyi ilyen típusú bevétel (jelen esetben HIPA) folyt be az önkormányzat számlájára, tehát amikor a HIPA-többséget számítják, a kiindulási és tárgyévi értékek is a közhatalmi bevétel teljesítés adatai közül kerülnek ki, azon belül a „helyi iparüzési adó” sorból.

Elvonások:

2025-ben az állam a helyi iparüzési adó (mely az önkormányzat egyik legfontosabb közhatalmi bevételi forrását jelenti) 2024-es szint felett keletkező többletét teljes egészében elvonja az önkormányzatoktól, mely összegeket a központi költségvetés (Területfejlesztési Alap) gyűjti be. A fizetési kötelezettséget két részletben, májusban és novemberben kell teljesíteni a nettó finanszírozási rendszer keretében, a költségvetési jelentések alapján számított HIPA-többlet és szolidaritási hozzájárulás különbségének figyelembevételével. Az intézkedés célja, hogy a magas HIPA-bevételű, erős gazdasági teljesítményű települések hozzájáruljanak az ország területi fejlesztéseinek

finanszírozásához, ezzel elősegítve a kiegyensúlyozottabb fejlesztéspolitikát és a források átcsoportosítását a kevésbé tehetősek települések irányába. A központi költségvetésbe befolyt összegek a Versenyképes Járások Program keretében kerülnek újraosztásra olyan módon, hogy járásonként legalább 250 millió, megyeszékhely-központ esetében akár 500 millió forint fejlesztési forrás álljon rendelkezésre.

Hogyan érintette mindez Inárcs költségvetését 2025 I. félévében?

2021-től a szolidaritási hozzájárulás alapja az önkormányzatok iparüzési adóerőképességét meghatározó adóalap. Minél több iparüzési adót fizetnek az önkormányzatnak, annál magasabb a szolidaritási adó összege.

2025.június 30-ig a **szolidaritási hozzájárulás összege 19 011 863 Ft**, a közhatalmi bevétel teljesítése alapján a **Területfejlesztési Alap felé történő befizetés pedig 20 942 793 Ft volt.**

7. Összegzés:

A helyi adóbevételek stabilan alakultak, az éves bevételterv teljesítése várhatóan biztosítható. A második félévben kiemelt feladat a hátralékos adózók figyelmeztetése, a behajtási eljárások hatékonyságának növelése és a központi elvonások költségvetési hatásának figyelembevétele a helyi fejlesztési és működési tervekben.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy a beszámolót vitassa meg és fogadja el.

Inárcs, 2025. augusztus 18.

Tisztelettel:

HATÁROZATI JAVASLAT

Inárcs Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete az adóbevételek féléves teljesítéséről szóló beszámolót, az előterjesztésnek megfelelően fogadja el.